

રૂપરેખા

- 13.0 હેતુઓ
- 13.1 પ્રસ્તાવના
- 13.2 સામાન્ય વર્ગ
- 13.3 સામાન્ય વાઙ્મયસુચિ
- 13.4 ગ્રંથાલય વિજ્ઞાન
- 13.5 ઉપયોગી કલા
- 13.6 લલિત કલા
- 13.7 સારાંશ
- 13.8 તમારી પ્રગતિ ચકાસોના ઉત્તરો
- 13.9 ચાવીરૂપ શબ્દો
- 13.10 સંદર્ભો અને વિશેષ વાંચન

13.0 હેતુઓ (Objectives):

કોલન ક્લાસિફિકેશન (સી. સી.) પદ્ધતિમાં ડો. રંગનાથને અનુસૂચિના કેટલાક મુખ્ય વર્ગો જે બીજા બધા વિષયો સાથે સંબંધિત છે તેવા સર્વ સામાન્ય વર્ગોને પ્રસ્તુત કર્યા છે. આ યુનિટ વાંચ્યા પછી તમે નીચે જણાવેલ મુજબ સક્ષમ બની શકો.

- સર્વ સામાન્ય વર્ગોના મુખકોના સુત્રોની સમજણ.
- સર્વ સામાન્ય વર્ગો સાથે સંબંધિત વિષયોના પુસ્તકો માટે વર્ગીકની રચના કરવી.

13.1. પ્રસ્તાવના (Introduction) :

આ યુનિટમાં સર્વ સામાન્ય વર્ગો જેવા કે સામાન્ય વાઙ્મયસુચિ, વિશ્વકોશ, ગ્રંથાલય વિજ્ઞાન, ઉપયોગી કળા, લલિત કળા, વગેરે વિષયોની ચર્ચા કરવામાં આવી છે. સર્વ સામાન્ય વર્ગોના પ્રલેખો, પુસ્તકોને વર્ગીક રચવા માટે વિવિધ ઉદાહરણો આ યુનિટમાં આપવામાં આવ્યા છે. દરેક સર્વ સામાન્ય વર્ગોના મુખકોનાં સુત્રોને સમજાવવામાં આવ્યા છે. અનુસૂચિના કેટલાક મુખ્ય વર્ગો જે બીજા બધા વિષયો સાથે સંબંધિત છે તેવા સર્વ સામાન્ય વર્ગોને પ્રસ્તુત કરવામાં આવ્યા છે.

13.2. સામાન્ય વર્ગ (Generalia) :

કોઈ પણ પ્રકાશન એ ઘણાં બધા વિષયો સાથે સંબંધ ધરાવતા હોય છે. એવા પ્રલેખો કે પુસ્તકો કે જે જુદા જુદા વિષયો સાથે સંબંધ ધરાવે છે અને જેને આપણે કોઈ એક મુખ્ય વર્ગમાં વર્ગીકૃત કરી શકતા નથી. તેવાં પ્રલેખો કે પુસ્તકોને Generalia મુખ્ય વર્ગ સાથે સમાવી લેવામાં આવે છે. આ Generaliaને નાના મૂળાક્ષર 'z' થી ઓળખવામાં આવે છે. આ Generalia વર્ગને ત્રણ વિભાગમાં વિભાજીત કરવામાં આવ્યા છે જે આ પ્રમાણે છે:

1. કોઈ પણ ભૌગોલિક ક્ષેત્રના Generalia સામગ્રી સાથે પ્રકાશન નિસ્ખત ધરાવતું હોય ત્યારે Generalia 'z' ને ભૌગોલિક યુક્તિ દ્વારા વિભાજીત કરવામાં આવે છે.

ઉદાહરણ સ્વરૂપે જોઈએ તો:

Indology= z44

જેમાં, 'z' Generalia મુખ્ય વર્ગ તરીકે

તેમજ '44' India તરીકે સ્થળ પૃથકમાંથી લેવામાં આવ્યો છે.

Orientalology= z4

જેમાં, 'z' Generalia મુખ્ય વર્ગ તરીકે

તેમજ '4' Asia તરીકે સ્થળ પૃથકમાંથી લેવામાં આવ્યો છે.

Sinology = z41

જેમાં, 'z' Generalia મુખ્ય વર્ગ તરીકે

તેમજ '41' China તરીકે સ્થળ પૃથકમાંથી લેવામાં આવ્યો છે.

Nipponology = z42

જેમાં, 'z' Generalia મુખ્ય વર્ગ તરીકે

તેમજ '42' Japan તરીકે સ્થળ પૃથકમાંથી લેવામાં આવ્યો છે.

2. જ્યારે Generalia સામગ્રીનું પ્રકાશન માર્યાદિત હોય અથવા તો કોઈ ચોક્કસ વ્યક્તિઓ દ્વારા માર્યાદિત હોય તો તેને વધુ વિભાજન માટે વર્ણાનુક્રમ યુક્તિનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

ઉદાહરણ સ્વરૂપે જોઈએ તો:

Gandhiana = zG

જેમાં, 'z' Generalia મુખ્ય વર્ગ તરીકે

તેમજ 'G' Gandhi શબ્દના પ્રથમ મૂળાક્ષરને રજુ કરવામાં આવ્યો છે.

Nehruana = zN

જેમાં, 'z' Generalia મુખ્ય વર્ગ તરીકે

તેમજ 'N' Nehru શબ્દના પ્રથમ મૂળાક્ષરને રજુ કરવામાં આવ્યો છે.

3. આ Generalia વર્ગને ઉપરોક્ત બે પ્રકારો સિવાય ત્રીજો જે પ્રકાર છે જેમાં સામાન્ય પૃથાકો અને વિશષ્ટ પૃથકોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. જેને આપણે ઉદાહરણથી સમજીએ.

ઉદાહરણ તરીકે,

Title: Encyclopedia of Chemistry

Class Number: Ek

Where,

Main Class: **E- Chemistry**

E[P], [P2]: [E][2P][ACI]

E [Substance], [Combination]: [Problem][ACI]

E [-], [-]: [-][Encyclopedia]

E [-], [-]: [-][k]

Ek

k Cyclopedianaં મુખકોનું સૂત્ર આ પ્રમાણે છે:

k[P], [P2]

જેમાં [P]= ભૌગોલિક ક્ષેત્ર અને તે 'GD' ભૌગોલિક યુક્તિ માંથી મેળવવામાં આવે છે તે રજુ કરે છે.

[P2] = યુગનો ઉદભવ જે 'CD' કાળક્રમ યુક્તિ માંથી મેળવવામાં આવે છે તે રજુ કરે છે.

ઉદાહરણ તરીકે,

Title: Encyclopedia of Britannica

Class Number: k73, N

Where,

Main Class: **k-Cyclopedia**

k[P], [P2]

k [GD], [CD]

k [United State], [N]

k [73], [N]

k73, N

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

1. નીચે આપેલ ટાઈટલનાં વર્ગ નંબરની રચના કરો:

a. Encyclopedia of Americana

b. Encyclopedia of Britannica (first published in 1768)

નોંધ: 1. તમારો જવાબ નીચે આપેલ જગ્યામાં લખો.

2. તમારો જવાબ યુનિટના અંતમાં આપેલ જવાબ સાથે ચકાસો.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13.3 સામાન્ય વાક્યસૂચિ (Generalia Bibliography)

મુખ્ય વર્ગ Generalia Bibliography ના મુખકોનું સુત્ર આ પ્રમાણે છે.

a [P], [P2][P3], [P4]

જ્યાં,

Foci in [P] = Material

Foci in [P2] = kind of bibliography

Foci in [P3][P4] એ [P2] નાં પૃથક પર આધાર રાખે છે જેની અનુસૂચિમાં ગણના કરવામાં આવી છે.

[P3][P4] નાં પૃથક નંબર અનુક્રમે ભૌગોલિક યુક્તિ અને કાળક્રમ યુક્તિમાંથી લેવામાં આવે છે.

Foci [P]ને નીચે જણાવેલ વિભાગોમાં વિભાજિત કરવામાં આવે છે.

1. ઉત્પાદનના પ્રકાર દ્વારા
2. લખાણ/ લિપિ દ્વારા
3. ભાષા દ્વારા
4. પ્રકાશોના સ્વરૂપ દ્વારા
5. પ્રકાશક એજન્સી દ્વારા
6. પ્રકાશન વર્ષ દ્વારા
7. આવૃત્તિ દ્વારા
8. વાચકોના સામાજિક જૂથ દ્વારા
- 95 ભાષાંતર દ્વારા
- 996 પ્રકાર દ્વારા

Foci [P2]ને નીચે જણાવેલ વિભાગોમાં વિભાજિત કરવામાં આવે છે.

1. ભૌગોલિક ક્ષેત્રમાં પ્રકાશન ની યાદી.
2. ગ્રંથાલય સુચિ
3. પ્રકાશકોની સુચિ
4. ગ્રંથ વિકેતાઓની સુચિ
5. પ્રદર્શનની સુચિ
6. વાંચનની યાદી

સંધસૂચિની ગણના અનુસૂચિમાં કરવામાં આવી નથી. તેમ છતાં, તેને નિયમોમાં તેનો પૃથક નંબર આવ્યો છે જે 21 છે.

ઉદાહરણ તરીકે,

Title: Indian National Bibliography

Class Number: a43, 144, N57

Where,

Main Class: a- Generalia Bibliography

a [P], [P2][P3], [P4]

a [Material], [Kind of Bibliography][Country], [Origin]

a [Book (Conventional)], [List of Publication in Geographical Area][India], [1957]

a [43], [1][44], [N57]

a43,144,N57

Title: List of books in BAOU started from 1985

Class Number: a43, 244, N85

Where,

Main Class: a- Generalia Bibliography

a [P], [P2][P3], [P4]

a [Material], [Kind of Bibliography][Country], [Origin]

a [Book (Conventional)], [Library Catalogue][India], [1985]

a [43], [2][44], [N85]

a43, 244, N85

Title: Union Catalogue of Periodicals in Gujarat

Class Number: a46, 21 4436

Where,

Main Class: a- Generalia Bibliography

a [P], [P2][P3], [P4]

a [Material], [Kind of Bibliography][Country], [Origin]

a [Periodicals], [Catalogue][Gujarat], [-]

a [46], [21][4436], [-]

a46, 21 4436

Title: TMH Catalogue of 2019 (Published by Tata McGraw- Hill, New Delhi)

Class Number: a43, 344, P19

Where,

Main Class: a- Generalia Bibliography

a [P], [P2][P3], [P4]

a [Material], [Kind of Bibliography][Country], [Origin]

a [Book (Conventional)], [Publisher's Catalogue][India], [2019]

a [43], [3][44], [P19]

a43, 344, P19

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

2. નીચે આપેલ ટાઈટલનાં વર્ગ નંબરની રચના કરો:
- Catalogue of Government Publication exhibited at International Book Fair (New Delhi) in 2018
 - HPH Catalogue of 2018 (Published by Himalaya Publication House, Mumbai)
 - Union Catalogue of Books

- નોંધ: 1. તમારો જવાબ નીચે આપેલ જગ્યામાં લખો.
2. તમારો જવાબ યુનિટના અંતમાં આપેલ જવાબ સાથે ચકાસો.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13.4 ગ્રંથાલય વિજ્ઞાન (Library Science)

ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનમાં મુખ્યત્વે બે પ્રક્રિયાઓ જેવી કે વર્ગીકરણ અને સુચિકરણ. કોઈ પણ પ્રલેખ કે પુસ્તકોનું વર્ગીકરણ કરવા માટે વિવિધ વર્ગીકરણ પદ્ધતિનો અભ્યાસ ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનમાં કરવામાં આવે છે. જેથી વર્ગકાર સરળતાથી પુસ્તક કે પ્રલેખના વર્ગીકરણ શકે છે.

મુખ્ય વર્ગ Library Scienceના મુખકોનું સુત્ર આ પ્રમાણે છે.

2 [P], [M]: [E] [2P]

જ્યાં,

Foci in [P] = Library

Foci in [M]= Material

Foci in [E] [2P] = Problem

મુખક [P] Library અને મુખક [E] [2P] Problem ની ગણના અનુસૂચિમાં કરવામાં આવી છે.

મુખક [M] Material નાં પૃથક નંબર માટે Generalia Bibliography નાં મુખક [P] ને અનુસરવામાં આવે છે જેની સુચના અનુસૂચિમાં આપેલ છે.

મુખક [E] [2P] Problem માં કોઈ પણ વર્ગીકરણ પદ્ધતિને વ્યક્તિગત વર્ષ દર્શાવવા માટે કાળક્રમ યુક્તિનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. જેમ કે,

Dewey decimal classification	=	2: 51M76
Expansive classification	=	2: 51M9
Universal decimal classification	=	2: 51M96
Library of Congress	=	2: 51N
Colon classification	=	2: 51N3

ଓଡ଼ିଆ ଟାଇଟ୍ଲ,

Title: Periodicals in University Library

Class Number: 234; 46

Where,

Main Class: 2- Library Science

2 [P]; [M]: [E] [2P]

2 [Library]; [Material]: [Problem]

2 [University]: [Periodicals]: [-]

2 [34]; [46]: [-]

234, 46

Title: Classification of books in College Library

Class Number: 233; 43: 51

Where,

Main Class: 2- Library Science

2 [P]; [M]: [E] [2P]

2 [Library]; [Material]: [Problem]

2 [College]; [Books]: [Classification]

2 [33]; [43]: [51]

233; 43: 51

Title: Reference books in Public Library

Class Number: 22; 47

Where,

Main Class: 2- Library Science

2 [P]; [M]: [E] [2P]

2 [Library]; [Material]: [Problem]

2 [Local]; [Reference Books]: [-]

2 [2]; [47]: [-]

22; 47

મુખક [E] [2P] Problem મુખક [2P]ને વિષય તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવ્યો છે. જેનો પૃથક નંબર વિષય યુક્તિ માંથી લેવામાં આવે છે. ઉદાહરણ તરીકે જોઈએ તો,

Title: Classification of Maps in Medical College Library

Class Number: 233; 17: 51(L)

Where,

Main Class: 2- Library Science

2 [P]; [M]: [E] [2P]

2 [Library]; [Material]: [Problem][Subject]

2 [College]; [Classification] [Medical]

2 [33]; [17]: [51] [(L)]

233; 17: 51(L)

નોંધ: Medical વિષયનો પૃથક નંબર વિષય યુક્તિ તરીકે મુખ્ય વર્ગ Medical 'L' તરીકે લેવામાં આવ્યો છે જેને કોંસમાં () મુકવામાં આવ્યો છે.

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

3. નીચે આપેલ ટાઈટલનાં વર્ગ નંબરની રચના કરો:

a. Cataloguing of Books in Agriculture college library

b. Maintenance of work in library for blind

c. Newspaper Selection in University Library

- નોંધ: 1. તમારો જવાબ નીચે આપેલ જગ્યામાં લખો.
2. તમારો જવાબ યુનિટના અંતમાં આપેલ જવાબ સાથે ચકાસો.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

13.5 ઉપયોગી કલા (Useful Arts)

ઉપયોગી કલા એ પકીર્ણ વર્ગ છે. વાસ્તવમાં તેને બધા વર્ગો સાથે સમાવવામાં આવે છે. બધા વર્ગો જેવાકે, કળા, હસ્તકળા તેમજ વિજ્ઞાનની એક એપ્લીકેશનમાં તેને સમાવવામાં આવે છે.

Useful Arts ને નીચે મુજબ કેટલાક પેટા વિભાગોમાં વિભાજીત કરવામાં આવ્યા છે:

M7 Textiles

MJ7 Rope Making

M70 અને MJ7 નાં મુખકોના સૂત્ર આ પ્રમાણે છે

M [P]: [E] [2P]

જેમાં,

foci in [P]= Material

foci in [E] [2P]= work

ઉદાહરણ તરીકે,

Title: Cotton Spinning

Class Number: M71: 7

Where,

Main Class: M- Useful Arts

M7 Textiles

M7 [P]: [E] [2P]

M7 [Material]: [Work]

M7 [Cotton]: [Spinning]

M7 [1]: [2]

M71: 2

Title: Silk Weaving

Class Number: M73: 7

Where,

Main Class: M- Useful Arts

M7 Textiles

M7 [P]: [E] [2P]

M7 [Material]: [Work]

M7 [Silk]: [Weaving]

M7 [3]: [7]

M73: 7

Title: Textile printing on Silk

Class Number: M73: 8

Where,

Main Class: M- Useful Arts

M7 Textiles

M7 [P]: [E] [2P]

M7 [Material]: [Work]

M7 [Silk]: [Printing]

M7 [3]: [8]

M73: 8

Title: Jute Carding

Class Number: MJ75: 13

Where,

Main Class: M- Useful Arts

MJ7 Rope Making

MJ7 [P]: [E] [2P]

MJ7 [Material]: [Work]

MJ7 [Jute]: [Carding]

MJ7 [5]: [13]

MJ75: 13

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

4. નીચે આપેલ ટાઈટલનાં વર્ગ નંબરની રચના કરો:

a. Dying of Wool

b. Metal Washing

નોંધ: 1. તમારો જવાબ નીચે આપેલ જગ્યામાં લખો.

2. તમારો જવાબ યુનિટના અંતમાં આપેલ જવાબ સાથે ચકાસો.

.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13.6 લલિત કળા (Fine Arts)

સી.સી. મોટા ભાગના વર્ગોમાં લલિત કળા મુખ્ય વર્ગને તેની શૈલી દ્વારા વિભાજિત કરવામાં આવ્યા છે. આ શૈલી તેનાં દેશ અને સદીઓના ઉદભવથી અસ્તિત્વમાં આવી છે. 'N' Fine Arts માટે નીચે જણાવ્યા પ્રમાણેના મુખકો દ્વારા અભિવ્યક્તિ જોવા મળે છે:

foci in [P] Region જે ભૌગોલિક યુક્તિ માંથી લેવામાં આવે છે.

foci in [P2] Epoh જે કાળક્રમ યુક્તિ માંથી લેવામાં આવે છે.

foci in [P],[P2] Style

'N' Fine Artsનાં સ્વીકૃત વર્ગોને નીચે પ્રમાણે વિભાજિત કરવામાં આવ્યા છે:

NA Architecture

ND Sculpture

NN Engraving

NQ Painting

NR Music

NA Architecture

NA Architecture મુખક સૂત્ર આ પ્રમાણે છે:

NA [P], [P2] [P3], [P4]: [E], [2P]

જેમાં,

foci in [P], [P2] Style જેના પૃથક નંબર (GD) અને (CD) માંથી લેવામાં આવે છે.

foci in [P3] Utility

foci in [P4] Part

foci in [E], [2P] Technique

ઉદાહરણ તરીકે,

Title: Location of tower in City

Class Number: NA, 35, 67: 1

Where,

Main Class: N – Fine Arts

NA- Architecture

NA [P], [P2] [P3], [P4]: [E], [2P]

NA [Style] [Utility], [Part]: [Technique]

NA [-] [City], [Tower]: [Location]

NA [-] [35], [67]: [1]

NA, 35 67: 1

ND Sculpture

ND Sculpture મુખક સૂત્ર આ પ્રમાણે છે:

ND [P], [P2] [P3]; [M]: [E], [2P]

જેમાં,

foci in [P], [P2] Style જેના પૃથક નંબર (GD) અને (CD) માંથી લેવામાં આવે છે.

foci in [P3] Figure

foci in [M] Material

foci in [E], [2P] Techniques

ઉદાહરણ તરીકે,

Title: Design of Marble

Class Number: ND; 3: 4

Where,

Main Class: N – Fine Arts

ND- Sculpture

ND [P], [P2] [P3]; [M]: [E], [2P]

ND [Style] [Figure]; [Material]: [Technique]

ND [-] [-]; [Marble]: [Design]

ND [-] [-]; [3]: [4]

ND; 3: 4

Title: Buddhist Sculpture

Class Number: ND44, C

Where,

Main Class: N – Fine Arts

ND- Sculpture

ND [P], [P2] [P3]; [M]: [E], [2P]

ND [Style] [Figure]; [Material]: [Technique]

ND [Buddhist] [-]; [-]: [-]

ND [44, C] [-]; [-]: [-]

ND44, C

NQ Painting

NQ Painting મુખ્ય સૂત્ર આ પ્રમાણે છે:

NQ [P], [P2] [P3]; [M]: [E], [2P]

જેમાં,

foci in [P], [P2] Style જેના પૃથક નંબર (GD) અને (CD)માંથી લેવામાં આવે છે.

foci in [P3] Figure

foci in [M] Material

foci in [E], [2P] Techniques

ઉદાહરણ તરીકે,

Title: Italian Painting

Class Number: NQ52

Where,

Main Class: N – Fine Arts

NQ- Painting

NQ [P], [P2] [P3]; [M]: [E], [2P]

NQ [Style] [Figure]; [Material]: [Technique]

NQ [Italian] [-]; [-]: [-]

NQ [52] [-]; [-]: [-]

NQ52

Title: Egyptian Painting of Nature Oil-colour on wooden

Class Number: NQ677 2; 1: 4

Where,

Main Class: N – Fine Arts

NQ- Painting

NQ [P], [P2] [P3]; [M]: [E], [2P]

NQ [Style] [Figure]; [Material]: [Technique]

NQ [Egyptian] [Nature]; [Wooden]: [Oil-colour]

NQ [677] [2]; [1]: [4]

NQ677 2; 1: 4

NR Music

NR Music મુખ્યક સૂત્ર આ પ્રમાણે છે:

NR [P], [P2], [P3]; [M]: [E], [2P]

જેમાં

foci in [P], [P2] Style જેના પૃથક નંબર (GD) અન્તુ (CD) માંથી લેવામાં આવે છે.

foci in [P3] Music

foci in [M] Instrument

foci in [E], [2P] Techniques

ઉદાહરણ તરીકે,

Title: Orchestra music through Drum

Class Number: NR92; 41

Where,

Main Class: N – Fine Arts

NR- Music

NR [P], [P2] [P3]; [M]: [E], [2P]

NR [Style] [Music]; [Instrument]: [Technique]

NR [-] [Orchestra Music]; [Drum]: [-]

NR [-] [92]; [41]: [-]

NR92; 41

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

5. નીચે આપેલ ટાઈટલનાં વર્ગ નંબરની રચના કરો:

a. Indian Plan of Building

b. Water preservation

c. Indian distemper fresco painting of Landscape

d. Vocal music

- નોંધ: 1. તમારો જવાબ નીચે આપેલ જગ્યામાં લખો.
2. તમારો જવાબ યુનિટના અંતમાં આપેલ જવાબ સાથે ચકાસો.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13.7 સારાંશ(Summary):

આ યુનિટમાં કેટલાક સર્વ સામાન્ય વર્ગો જેવા કે સામાન્ય વાઙ્મય સુચિ, વિશ્વકોષ, ઉપયોગી કળા, લલિત કળા તથા ગ્રંથાલય વિજ્ઞાન જેવા મુખ્ય વર્ગોની ઉદાહરણો સહીત ચર્ચા કરવામાં આવી છે. અનુસૂચિના મુખ્ય વર્ગ M- Useful Arts તેમજ N-Fine Artsને તેનાં સ્વીકૃત વર્ગોમાં વિભાજીત કરી ઉદાહરણો સહીત સમજૂતી આપવાનો પ્રયાસ કર્યો છે.

મુખ્ય વર્ગ a- Generalia Bibliography તેમજ k- Cyclopedia ને વિવિધ દ્રષ્ટાંતો સહીત સમજાવવામાં આવ્યા છે સાથે Generalia વર્ગને ત્રણ વિભાગમાં વિભાજીત કરવામાં આવ્યા છે. સર્વ સામાન્ય વર્ગોના મુખક સુત્રોને સમજાવવામાં આવ્યા છે. આ સાથે વિવિધ વર્ગોમાં ભૌગોલિક અને કાળક્રમ યુક્તિનો પણ ઉપયોગ આ યુનિટમાં કરવામાં આવ્યો છે.

13.8 તમારી પ્રગતિ ચકાસોના ઉત્તરો (Answer the Self Check Exercise)

1.a. Title: Encyclopedia of Americana

Class Number: k73, M29

Where,

Main Class: **k- Cyclopedia**

k[P], [P2]

k [GD], [CD]

k [United State], [1829]

k [73], [M29]

k73, M29

b. Title: Encyclopedia of Britannica (first published in 1768)

Class Number: k56, L68

Where,

Main Class: **k- Cyclopedia**

k[P], [P2]

k [GD], [CD]

k [United Kingdom], [1768]

k [56], [L68]

k56, L68

2. a. Title: Catalogue of Government Publication exhibited
at International Book Fair (New Delhi) in 2018

Class Number: a55, 54451, P18

Where,

Main Class: a- Generalia Bibliography

a [P], [P2][P3], [P4]

a [Material], [Kind of Bibliography][Country], [Origin]

a [Government], [Catalogue of Exhibition][New Delhi], [2018]

a [55], [5][4451], [P18]

a 55, 54451, P18

- b. Title: HPH Catalogue of 2018 (Published by Himalaya Publication
House, Mumbai)

Class Number: a43, 34431, P18

Where,

Main Class: a- Generalia Bibliography

a [P], [P2][P3], [P4]

a [Material], [Kind of Bibliography][Country], [Origin]

a [Book (Conventional)], [Publisher's Catalogue][Mumbai], [2018]

a [43], [3][4431], [P18]

a 43, 34431, P18

c. Title: Catalogue of Books

Class Number: a46, 21

Where,

Main Class: a- Generalia Bibliography

a [P], [P2][P3], [P4]

a [Material], [Kind of Bibliography][Country], [Origin]

a [Periodicals], [Union Catalogue][-], [-]

a [46], [21][-], [-]

a46, 21

3. a. Title: Cataloguing of Books in Agriculture college library

Class Number: 233; 43: 55(J)

Where,

Main Class: 2- Library Science

2 [P]; [M]: [E] [2P]

2 [Library]; [Material]: [Problem][Subject]

2 [College]: [Books]: [Cataloguing][Agriculture]

2 [33]; [43]: [55] [(J)]

233; 43: 55(J)

b. Title: Maintenance of work in library for blind

Class Number: 268: 88

Where,

Main Class: 2- Library Science

2 [P]; [M]: [E] [2P]

2 [Library]; [Material]: [Problem]

2 [Blind]: [-]: [Maintenance]

2 [68]; [-]: [88]

268: 88

c. Title: Newspaper Selection in University Library

Class Number: 234; 44 : 81

Where,

Main Class: 2- Library Science

2 [P]; [M]: [E] [2P]

2 [Library]; [Material]: [Problem]

2 [University]: [Newspaper]: [Selection]

2 [34]; [44]: [81]

234; 44: 81

4. a. Title: Dying of Wool

Class Number: M72: 4

Where,

Main Class: M- Useful Arts

M7 Textiles

M7 [P]: [E] [2P]

M7 [Material]: [Work]

M7 [Wool]: [Dying]

M7 [2]: [4]

M72: 4

b. Title: Metal Washing

Class Number: MJ798: 15

Where,

Main Class: M- Useful Arts

MJ7 Rope Making

MJ7 [P]: [E] [2P]

MJ7 [Material]: [Work]

MJ7 [Metal]: [Washing]

MJ7 [98]: [15]

MJ798: 15

5. a. Title: Indian Plan of Building

Class Number: NA442 : 3

Where,

Main Class: N – Fine Arts

NA- Architecture

NA [P], [P2] [P3], [P4]: [E], [2P]

NA [Style] [Utility], [Part]: [Technique]

NA [India] [Building], [-]: [Plan]

NA [44] [2], [-]: [3]

NA44 2: 3

b. Title: Water preservation

Class Number: ND 25: 98

Where,

Main Class: N – Fine Arts

ND- Sculpture

ND [P], [P2] [P3]; [M]: [E], [2P]

ND [Style] [Figure]; [Material]: [Technique]

ND [-] [Water];[-]: [Preservation]

ND [-] [25]; [-]: [98]

ND 25: 98

c. Title: Indian distemper fresco painting of Landscape

Class Number: NQ44 3; 3: 6

Where,

Main Class: N – Fine Arts

NQ- Painting

NQ [P], [P2] [P3]; [M]: [E], [2P]

NQ [Style] [Figure]; [Material]: [Technique]

NQ [India] [Landscape];[Fresco]: [Distemper]

NQ [44] [3]; [3]: [6]

NQ44 3; 3: 6

d. Title: Vocal music

Class Number: NR; 91

Where,

Main Class: N – Fine Arts

NR- Music

NR [P], [P2] [P3]; [M]: [E], [2P]

NR [Style] [Music]; [Instrument]: [Technique]

NR [-] [-]; [Vocal]: [-]

NR [-] [-]; [91]: [-]

NR; 91

13.9 ચાવીરૂપ શબ્દો (Key Words) :

Canonical Classes : સ્વીકૃત વર્ગો કે જેનો સમાવેશ લલિત કળા અને ઉપયોગી કળાનાં વર્ગમાં જોવા મળે છે. આ સ્વીકૃત વર્ગોથી મુખ્ય વર્ગોને વિભાજીત કરવામાં આવે છે.

Chronological Device : કાળક્રમ સમંકનો ઉપયોગ અનુસૂચિના સમય પૃથકમાંથી લેવામાં આવે છે.

Facet Formula	: કોલન ક્લાસિફિકેશનના અનુસૂચિમાં મુખ્ય વર્ગના જુદા જુદા મુખકોના ક્રમ દર્શાવે છે.
Geographical Device	: ભૌગોલિક સમંકનો ઉપયોગ અનુસૂચિના સ્થળ પૃથકમાંથી લેવામાં આવે છે.
Subject Device	: આ યુક્તિનો ઉપયોગ કોઈ પણ મુખકમાં અનુસૂચિના મુખ્ય વર્ગોમાંથી લેવામાં આવે છે અને તેને દર્શાવવા માટે કૌસ ()નો ઉપયોગ થાય છે.

13.10. સંદર્ભો અને વિશેષ વાંચન (Refernces and Further Reading)

- * Kaula, P. N. (1985). *A Treatise on Colon Classification*. New Delhi: Sterling Publication.
- * Kumar, K. (2005). *Theory of Classification*. New Delhi: Vikas Publishing House.
- * Ranganathan, S. R. (1990). *Colon Classification* (6th ed.). Bangalore: Sharda Ranganathan Endowment for Library Science.

*